

ПРАЗНА

ПРАЗНИЦА

САБОР СВЕТОГ ПРОРОКА, ПРЕТЕЧЕ И КРСТИТЕЉА ЈОВАНА

*Мт. 4, 1 - 11, зч. 7; Јн. 1, 29 - 34, зч. 3.
Еф 6, 10 - 17; зч. 233; Дав. 19, 1 - 8, зч. 42.*

јрошојереј Александар Шарјунов

САБОР СВЕТОГ ЈОВАНА КРСТИТЕЉА

Овога дана сви крштени, сви, макар да су само овом Светом Тајном повезани са Црквом, долазе у храмове да узму Богојављенски воду. Прилазе ли исто онако како је прилазио народ из Јерусалима и Јудеје и све околине Јорданске, примајући крштење покајања од Јована и исповиједајући гријехе своје (уп. Мт. 3, 5 - 6)? Као што је Јован говорио народу који је долазио да се крсти, тако и Црква говори онима који узимају крштењску воду о покајању, о обновљењу нашега крштења: покајање је друго крштење. Да не би смо ову велику светињу примали на суд и осуду, већ на опроштење грехова и радост вечнога живота.

Проповед Јована Крститеља је усредсређена на саму суштину

вере, јер покајте се значи: одбаци грех и обратити се Богу. Он говори о промени срца, али зна да грех пронице у све сфере живота: религиозну, моралну, друштвену, политичку. Он је загрижени реалиста, који свагда гледа правду и лаж и који позива на свенародно покајање, на то да наша молитва буде у свези са нашим свакодневним животом.

Овога дана сви крштени, сви, макар да су само овом Светом Тајном повезани са Црквом, долазе у храмове да узму Богојављенски воду. Прилазе ли исто онако како је прилазио народ из Јерусалима и Јудеје и све околине Јорданске, примајући крштење покајања од Јована и исповиједајући гријехе своје (уп. Мт. 3, 5 - 6)? Као што је Јован говорио народу који је долазио

не само његове отворене и нагле агресије у данашњем свету, већ и његових најмањих пројава, је неумољиво. Бог и јесте светлост и у Њему таме нема никакве. Не може се ово одбацивање ниуколико ослабити због лажно схваћене љубави према Богу и човеку. Сваки компромис са злом је атак на свету величину Божју и на људско достојанство.

Ми једноставно не схватамо смртоносну опасност у којој се налазимо. Дом у коме живимо запаљен је са све четири стране. Наш је живот захваћен пламеном вечне смрти. Шта да чинимо? Куда побећи од огња, од свеспаљујућег праведног гнева Божјег? Нас може спасити једи-

оно чиме ће крстити Христос је Дух Свети. Оно што примамо у крштењу, у Богојављенској води јесте Сами Дух Свети, љубав Божија. Али на празник Богојављења, сваки пут када се устремљујемо ка Христовој љубави, пред сваким од нас, пред свом Црквом стоји Претеча. Најпре покајање, а потом љубав. Најпре страх Божји, очишћујуће огњено страдање, очишћујући суд, а потом утеха Христовом љубављу.

Како да Уешитељ утеши онога који га ражалашћује? Немогуће је покајати се пред Богом, одбацијући захтеве савести и правде који су познати и некрштеноме. Само ономе који твори дела по-

Треба да смо мирни. Боље је трпети увреду, него нанети увреду. Ако претрпимо увреду, Господ ће нам дати снагу и мир. Ако не претрпимо увреду, савест нам неће дати мира. Савест је Божански суд.

Ми можемо свашта радити али нећемо имати ни мира ни покоја. Карактерна особина (овде на земљи) је основа за прелазак у вечност. Ако смо мирни и тихи идемо у ред светих и анђела. Њих је Господ наградио бесплатном благодати и у тим душама нема особина овога света. Човек може стално да га вређа, а он се не вређа. Човек може да га изударе, а он се не љути, јер је његова душа руковођена Светим Духом.

Питали су Светог Серафима Саровског: „Шта је циљ нашег живота?“ – „Враћање у наручје Оца Небеског.“

старац Тадеј Вишовнички

но правда – читава правда, читава праведност, а не само један њен део. Довољна је једна искра неправде, да би се све разгорело новом силином. Зато Христос и говори: Тако нам треба испунити сваку правду.

Свети Јован претеча објављује Крштење Духом, које бесконачно превасходи његово крштавање водом. Оно чиме свети Јован крштава јесте вода, а

кајања, отвара се да је ова вода дар који се не може ничиме заслужити, чија је цена Крв Христова. Ово је наш нови завет са Богом. Покајати се значи живети животом који нам је Бог предодредило. Глас вапијућег у пустињи је ради тога да не би било пустиње, већ Божански врт, „једући од њега живи ћемо бити, нећемо попут Адама умрети“, како смо недавно исповедали.

email: kontakt@manastirpodmaine.org

интернет презентација: manastirpodmaine.org

да се крсти, тако и Црква говори онима који узимају крштењску воду о покајању, о обновљењу нашега крштења: покајање је друго крштење. Да не би смо ову велику светињу примали на суд и осуду, већ на опроштење грехова и радост вечнога живота.

Проповед Јована Крститеља је усредсређена на саму суштину вере, јер покајте се значи: одбаци грех и обратити се Богу. Он говори о промени срца, али зна да грех пронице у све сфере живота: религиозну, моралну, друштвену, политичку. Он је непоколебиви реалиста, који свагда увиди правду и лаж и који позива на свенародно покајање, на то да наша молитва буде у свези са нашим свакодневним животом. Шта да чине сакупљачи пореза, како да се владају војници, и сви људи уопште? Онај који има две хаљине, нека да ономе који нема, и који има хране, нека чини исто. Како је то једноставно и како треба да су ове речи схватљиве у данашњој Русији! А да не говоримо о томе да је претеча био предан смрти због разобличавања разврата.

Као што пише код пророка Исаије: „Приправите у пустињи пут Господњи, поравните у пустоши стазу Богу нашем,“ (Ис. 40, 3) – што се односи на срце скрушено и смирено. Али и свака удолина сиромаштине и жалости да се испуни, и свака узвишица и брег гордости и богатства да се унизи, кривудаост живота да се исправи и „неравна места нека буду равна, и јавиће се слава Господња, и свако ће тело видети“ (Ис. 40, 4-5) спасење

Божје.

Свети Јован Претеча: неустрашиви проповедник и изобличитељ безбожности, ма на ком месту у друштву, држави или Цркви да се она појавила. Његова смела реч упућена народним вођама, првосвештеницима, ученим богословима, које назива „породи ехидини“. У његовом виђењу, они беже од гнева Божјег, као змије од ватром захваћеног поља. Вест о спасењу није упућена једино Израилу, не само онима који себе називају децом Авраамовом. Бог је моћан и „од камења овог“, од људи умртвљених у незнабоштву, подигнути децу вере.

Ових (празничних) дана ми слушамо реч суда над нашом Русијом, над нашом Црквом, над нама самима: већ и сјекира код коријена дрвећу стоји; свако, дакле, дрво које не рађа добра рода, сијече се и у огањ баца (Мт. 3, 10). Свети Претеча говори да ће Бог од Себе одсећи изабрани народ, због његовог неверја, и да ће призвати друге, да би их обратио животу вере. Видимо да се слично догодило и са руским православним народом, када се његова већина нашла ван Цркве. Не поновило се!

Бог долази на земљу да би раздвојио добро од зла: „Њему је лопата у руци па ће отријебити гумно своје, и скупиће пшеницу своју у житницу, а пљеву ће сажећи огњем неугасивим“ (Мт. 3, 12). Претечин укор се односи на све који су дошли на Јордан, а такође је свака његова реч упућена и свима нама. Јер се открива гњев Божији с неба, вели

свети апостол Павле, на сваку безбожност и неправду људи који држе истину у неправди (Рим. 1, 18). Не говори се овде само о отвореној безбожности, већ о

љубави не ослобађају људе од равнодушности према истини, хладноће срца и расејаности.

Пламен гнева Божјег палаца око нас и Претечина реч је испу-

У крштењу Господа Христа крштава се на тајанствени начин сва људска природа, јер све што је Богочовеково преноси се на род људски силом његове Божанске личности. Чудесна тајна Спасовог крштења, гледана светим Оцима, тим светим очима Цркве, показује се као тајна спасења човека и света од греха, зла и ђавола...Јер када се Господ, као човек, крсти у Јордану, ми се у Њему и Њиме умивамо; и када Он прима Духа, ми кроз Њега постајемо духопримци...

Како многобројних и разноврсних дарова бисмо се имали лишити, да је само Господ попустио Јовану и одустао од крштења! У самој ствари, до Спаситељевог крштења небеса су била закључана; горња област била је недоступна. Ми смо силазили у доње области, а нисмо узлазили у горње. И тек што се Господ крстио, у исто време је Он обновио старог човека и поново му поверио скиптар усиновљења. Јер одмах Му се отворише небеса (Мт. 3, 16). И зби се помирење видљивог са невидљивим; небески Чиновни се испунише радошћу, земаљске немоћи се излечите, неисказане ствари се открише, непријатељи се опријатељише.

свети Јустин Нови Белијски

сваком греху без изузетка. Бог нам шаље невоље овде, да би нас пробудио од сна и безбрижности. Али док не схватимо да се из сваког греха извија пламен вечног огња, нећемо ни схватити да имамо потребу у спасењу. Ми, међутим, гинемо и погибао је ужаснија од ма чега на земљи са чим би се могла упоредити. Над свима нама кружи, на век неотклонива претња, страшнија од свих претњи које долазе на земљу.

И данас нам Црква говори да превремена реч о Божијој љубави, уколико у самом почетку лаж не разоткрије, може сасвим лепо устројити, не одвајајући се од греха. Ушушкане проповеди о

њена гневом. Како да ми, грешни људи, схватимо овај гнев? Гнев људски не чини правду Божју, јер се са њим скоро увек меша наша плотска, егоистична ревност. Претеча је, међутим, због тога што је прошао кроз огањ покајања, постао глас Божји.

Али и у сваком, па и најгрешнијем човеку истински однос ка животу почиње од негодовања против зла као таквог. Не можемо зло посматрати објективно и равнодушно, просто као један факат. Неопходно је одбацивање тога зла, које ће, колико год буде могло, бранити право на постојање. Помирити се са злом, значи, бити побеђен злом. У Светом и Живом Богу ово одбацивање зла,